

Uchwała Nr 133/XXVI/2025
Rada Miasta i Gminy Sanniki
z dnia 5 września 2025 r.

w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz § 68 ust. 2 pkt 1 Statutu Miasta i Gminy Sanniki stanowiącego załącznik do uchwały Nr 214/LIX/2018 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie statutu Gminy Sanniki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 10 kwietnia 2018 r. poz. 3716) zmienionego uchwałą Nr 55/XIII/2019 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian w Statucie Miasta i Gminy Sanniki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 9 lipca 2019 r. poz. 8524), uchwałą Nr 68/XV/2019 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 55/XIII/2019 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 25.04.2019 r. w sprawie Zmian w Statucie Miasta i Gminy Sanniki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 9 lipca 2019 r. poz. 8526), uchwałą Nr 134/XXVIII/2020 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zmian w Statucie Miasta i Gminy Sanniki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 7 października 2020 r. poz. 10109) oraz uchwałą Nr 407/LXXXVII/2024 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany statutu Miasta i Gminy Sanniki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 15 kwietnia 2024 r. poz. 4377) uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Miasta i Gminy Sanniki wyraża stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Stanowisko, o którym mowa w § 1, kieruje się do:

1. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Prezesa Rady Ministrów,
3. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
4. Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
5. Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Sanniki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta i Gminy Sanniki
Jerzy Grzegorz Jastrzębski

**Załącznik do Uchwały Nr 133/XXVI/2025
Rady Miasta i Gminy Sanniki
z dnia 5 września 2025 r.**

w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat

Zgodnie z art. 61 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.):

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:
 - 1) mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
 - 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
 - 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej- przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniiec domu ponosi pełną odpłatność.
2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:
 - 1) mieszkaniiec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
 - 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
 - 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.
- 2a. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w ust. 2.
- 2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a.
- 2c. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, art. 103 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
- 2d. W przypadku odmowy przez osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zawarcia umowy, o której mowa w art. 103 ust. 2, wysokość ich opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej ustala w drodze decyzji organ gminy właściwej zgodnie z art. 59 ust. 1, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2.
- 2e. W przypadku odmowy przez osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zawarcia umowy, o której mowa w art. 103 ust. 2, oraz niewyrażenia zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, wysokość ich opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej ustala, w drodze decyzji, organ gminy właściwej zgodnie z art. 59 ust. 1, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu i opłatami wnoszonymi przez inne osoby obowiązane, o których mowa w ust. 1 pkt 2.
- 2f. Wysokość opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej, o której mowa w ust. 2e, ustala się proporcjonalnie do liczby osób obowiązanych do jej wnoszenia.
3. W przypadku niewywiązywania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a, z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej, ustalonego

w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Przepis art. 96 ust. 1 nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków, jakie poniosła w sytuacji gdy opłata wnoszona przez mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, tj. 70% jego dochodu nie wystarczała na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Art. 96 ust. 1 nie daje zatem możliwości wystąpienia o zwrot kwoty różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatą wnoszoną przez mieszkańca. Ta kwestia w ocenie Rady Miasta i Gminy Sanniki wymaga jednak uregulowania. Często praktyką, jaka zdarza się gminach jest sytuacja, gdy osoba kierowana do domu pomocy społecznej posiada niewielki dochód jednakże sumiennie wpłaca ustawowe 70 % dochodu na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania, natomiast pozostałą część brakującej kwoty dopłaca gmina, która to różnica w odniesieniu do aktualnej stawki miesięcznej pobytu w DPS stanowi istotne obciążenie dla budżetu gminy. Podopieczni kierowani do domu pomocy społecznej bardzo często są samotni, ale dysponują własnym majątkiem np. w postaci gospodarstwa rolnego, który to majątek w oparciu o aktualne przepisy prawa poza sporadyczną darowizną na rzecz gminy, przechodzi na dalszych spadkobierców nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego. Starzejące się społeczeństwo i pogłębiający się problem braku opieki ze strony rodziny będzie powodował w perspektywie kolejnych lat konieczność kierowania coraz większej liczby mieszkańców naszej gminy do domów pomocy społecznej. Koszty utrzymania w domach pomocy społecznej są coraz większe i znacząco obciążają budżet gminy, w związku z czym zasadne jest doprowadzenie do prawnych uregulowań, które umożliwiłyby dochodzenie poniesionych przez gminę wydatków z tytułu opłacenia kosztów pobytu w domach pomocy społecznej z masy spadkowej pensjonariuszy.

Mając powyższe na uwadze Rada Miasta i Gminy Sanniki apeluje o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmian w prawie polegających np. na umożliwieniu dochodzenia zapłaconej różnicy miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS z masy spadkowej mieszkańca DPS niezależnie od tego, czy wywiązywał on się z pokrywania tego kosztu w postaci przekazywania 70 % swojego dochodu.

Przewodniczący
Rady Miasta i Gminy Sanniki
Jerzy Grzegorz Jakubowski

